

PAWILON POLSKI W WENECJI

Powtarzajcie za mną

kuratorka: Marta Czyż

artyści: Yuriy Biley, Pavlo Kovach, Anton Varga

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 60. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2024 r.

The background image shows an art installation. A person wearing a red jacket is standing with their back to the camera, looking at a large projection screen. The screen displays a close-up portrait of a man with grey hair and a mustache, wearing a light blue and green patterned shirt. The room has a warm, orange-red ambient light. The text is overlaid in large, white, bold, sans-serif capital letters.

**PROJEKT
KONKURSOWY
DO PAWILONU
POLSKIEGO
NA BIENNALE
W WENECJI 2024**

ARTYŚCI – OPEN GROUP

YURIY BILEY, PAVLO KOVACH, ANTON VARGA

POWTARZAJCIE ZA MNA II

KURATORKA – MARTA CZYŻ

**REPEAT
AFTER ME**

REPEAT AFTER ME / POWTARZAJCIE ZA MNĄ

REPEAT AFTER ME

POWTARZAJCIE ZA MNĄ

Open Group (Yuriy Biley, Pavlo Kovach, Anton Varga) – artyści
Marta Czyż – kuratorka

Centrala (Małgorzata Kuciewicz i Simone de Iacobis) – scenografowie

Piotr Blajerski – kompozytor audio instalacji

Ola Jasionowska – graficzka

Monika Goliś – skład katalogu

Zofia Zaleska – redaktorka

Mikołaj Jazdon, Maria Lis-Turlejska, dr. Alfred Walter – autorzy tekstów do katalogu

Christopher Smith – tłumacz polsko-angielski

Maryja Łucewicz-Napałkow – tłumaczka polsko-ukraińska

Eidotech – montaż i obsługa multimediiów

Firma produkcyjna filmu w Ukrainie: “SUK” (Współczesne Kino Ukraińskie)

Viktor Shevchenko – Producent wykonawczy

Olena Podolianko – Reżyserka

Volodymyr Usyk – Operator

Serhii Avdieiev – Reżyser dźwięku

Serhii Holovoshkin – Dźwiękowiec

Denys Satanovskyi – Administrator

Filip Sotnychenko – Montażysta

OPEN GROUP jest najbardziej rozpoznawalnym kolektywem ostatniej dekady współczesnej sztuki ukraińskiej. Dwukrotnie zdobywali najważniejsze nagrody w konkursie PinchukArtCenter Prize. Brali udział w czterech wystawach na Biennale w Wenecji w 2015, 2017 oraz 2019. Od wielu lat są związani z Polską, byli stypendystami programu Gaude Polonia.

Jako artyści mieli wystawy w wielu instytucjach na świecie, a w Polsce m.in. w **galerii Labirynt, galerii Arsenał** (na pięciolecie działalności kolektywu), **Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, gdańskiej Łaźni, Krupa Art Foundation** we Wrocławiu kuratorowali też wystawę **“Stopień zależności” w BWA Awangarda w ramach Europejskiej Stolicy Kultury 2016.**

Yuriy od 2015 roku mieszka w Polsce, we Wrocławiu, Anton mieszka częściowo w Polsce częściowo w Stanach Zjednoczonych, Pavlo mieszka w Ukrainie, we Lwowie. Z członkami Open Group poznałam się w 2019 roku. Od tamtej pory współpracujemy razem, m.in. podczas Festiwalu Sztuki Efemerycznej Konteksty w Sokołowsku. Nasz projekt konkursowy jest wynikiem naszej wieloletniej współpracy.

FILM "POWTARZAJCIE ZA MNĄ", 2022

Recepcja pracy POWTARZAJCIE ZA MNA:

2024 (nadchodzące) Wild Grass: Our Lives, **8th Yokohama Triennale, Japonia.**

2023 (nadchodzące) Kaleidoscope of (Hi)stories: Ukrainian Art 1912–2023, **Museum De Fundatie in Zwolle, Holandia.**

2023 (nadchodzące) Our Years, Our Words, Our Losses, Our Search, Our Us, **Jam Factory Art Center, Lwów, Ukraina.**

2023 Talking about Myself? Talking about You, **galeria DAAD, Berlin, Niemcy.**

2023 Open Group / Repeat After Me, **Kulturogerie, Wiedeń, Austria.**

2023 Talking about Myself? Talking about You, **Voloshyn Gallery, Kijów, Ukraina.**

2023 When the Inconceivable Takes Form, **Cite International des arts, Paryż, Francja.**

2023 Unexpected Care, **Institute of Contemporary Art – Sofia, Bułgaria.**

2023 Kaleidoscope of (Hi)stories. Ukrainian Art 1912–2023, **Albertinum, Drezno, Niemcy.**

2023 SONYA Art for Ukrainian AID, **Los Angeles, USA.**

2023 Open Group: We Were Somewhere Among You, **HB Station, Guangzhou, Chiny.**

2023 FREEDOM FOR ALL, **KVOST - Kunstverein Ost, Berlin, Niemcy.**

2022 “Repeat After Me”, **galeria Labirynt, Lublin.**

2022 “Repeat After Me” by Open Group, **Theater of Hopes and Expectations, Düsseldorf, Niemcy.**

2022 “Stolen Sun”, **Miguel Abreu gallery, Nowy Jork, USA.**

Powtarzajcie za mną II to próba pokazania okrucieństwa wojny bez użycia drastycznych środków wizualnych. Uczestnikami wideo są cywile tymczasowo przesiedleni z różnych regionów Ukrainy do obozu dla uchodźców wojennych we Lwowie, dzielący się swoimi wspomnieniami i wiedzą na temat odgłosów wojny. Odtwarzając różne rodzaje broni, przeprowadzają oni swego rodzaju instruktaż karaoke, który przekazując proste sekwencje dźwiękowe, wciąż nie jest w stanie przekazać doświadczenia, które istnieje w pobliżu, doświadczenia, które stało się ceną za tę wiedzę. Wiedza ta jest nową rzeczywistością dla Ukraińców; jej posiadanie pomaga przetrwać.

Aby przybliżyć widzom doświadczenie bycia świadkiem wojny w Ukrainie, twórcy wykorzystują formułę karaoke – popularnej rozrywki muzycznej wywodzącej się z Japonii. W tym przypadku akompaniamentem nie są jednak znane przeboje, ale wystrzały, kanonady, wycie i eksplozje, a teksty to opisy śmiertelnej broni. To ścieżka dźwiękowa wojny, którą próbują odtworzyć jej świadkowie. Twórcy pokazują, że sztuka współczesna nie musi być hermetyczna i może być bliska współczesnym doświadczeniom. Wciągają publiczność w interakcję i poprzez formę projektu przygotowanego dla **Pawilonu Polskiego** starają się przełamać bierność, w której znajdujemy się jako słuchacze wojennych historii.

Na kilka tygodni przed rosyjską inwazją Państwowa Służba Sytuacji Nadzwyczajnych Ukrainy rozpoczęła dystrybucję podręcznika wyjaśniającego, jak zachowywać się na obszarze działań wojennych. Instrukcje różnią się w zależności od tego, czy przeprowadzony atak jest ostrzałem z karabinów szturmowych, ostrzałem artyleryjskim, ostrzałem z wielu wyrzutni rakiet, czy bombardowaniem z powietrza. Bardzo często jedynym sposobem na rozróżnienie rodzaju ognia jest rozpoznanie typu broni na podstawie jej dźwięku.

ПІД ЧАС ОБСТРІЛУ СТРІЛЕЦЬКОЮ ЗБРОЄЮ:

- Під час стрілянини найкраще сховатися у захищеному приміщенні (наприклад, у ванній кімнаті або навіть у самій ванні). Коли це неможливо, варто лягти, прикрившись предметами, які здатні захистити вас від уламків і куль.

- Якщо ви потрапили під стрілянину на відкритому місці, краще впасти на землю та закрити голову руками. Ефективним захистом буде будь-який виступ, навіть тротуар, заглиблення в землі або канава. Укриттям також може стати бетонна смітєва урна або сходинки ґанку. Не намагайтеся сховатися за автомобілями або кіосками — вони часто стають мішенями.

- Де б ви не знаходились, тіло повинне бути у максимально безпечному положенні. Згрупуйтеся, лягте в позу ембріона. Розверніться ногами у бік стрілянини, прикривши голову руками та відкривши рот, щоб близький вибух не завдав шкоди барабанним перетинкам. Чекайте, поки стрілянина не вщухне, а пострілів не буде бодай протягом 5 хвилин.

- Якщо ваше житло перебуває в зоні регулярних збройних зіткнень, потрібно зміцнити вікна (наприклад, клейкою плівкою) — це допоможе уникнути розльоту уламків скла. Бажано закрити вікна, наприклад, мішками з піском або масивними меблями.

ПІД ЧАС АРТОБСТРІЛІВ:

- Під час артилерійського, мінометного обстрілу або авіаційного нальоту не залишайтеся в під'їздах, під арками та на сходових клітках. Також небезпечно ховатися у підвалах панельних будинків, біля автомобільної техніки, автозаправних станцій і під стінами будинків із легких конструкцій. Такі об'єкти неміцні, ви можете опинитись під завалом або травмуватися.

- Якщо вогонь артилерії, мінометний обстріл, авіаційне бомбардування застали вас на шляху, негайно лягайте на землю, туди, де є виступ або хоча б у невелике заглиблення. Захист можуть надати бетонні конструкції (окрім тих, які можуть обвалитися або загорітися), траншеї, неглибокі підземні колодязі, широкі труби водостоку і канави.

- Закривайте долонями вуха та відкривайте рот — це врятує від контузії, убереже від баротравми.

- Не приступайте до розбору завалів самостійно, чекайте фахівців з розмінування та представників аварійно-рятувальної служби.

W pracy „**POWTARZAJCIE ZA MNĄ II**” ukraińscy uchodźcy naśladują dźwięki, które wryły im się w pamięć podczas wojny. W projekcie biorą udział tzw. „uchodźcy wewnętrzni”, którzy uciekli ze wschodniej Ukrainy na zachód i przebywają w jednym z czterech tymczasowych obozów dla uchodźców w obwodzie lwowskim. Jedno z takich tzw. „kontenerowych miasteczek” powstało dzięki współpracy polskich i ukraińskich władz. Do kwietnia 2022 roku do zachodniej Ukrainy uciekło ponad 5 milionów osób.

fot. Fot. Twitter@PremierRP

© Krystian Maj/KPRM

Scenariusz filmu opiera się o powtarzające się sekwencje z udziałem kolejnych bohaterów. Każdy z uczestników filmu przedstawia się, opowiada skąd pochodzi i gdzie obecnie przebywa, po czym na ekranie pojawia się tekst opisujący konkretny typ broni lub sprzętu wojennego (**m.in. helikopter, syrena alarmowa, AK 47, czołg T-80, ostrzał moździerzowy, bombardowanie, ostrzał z wyrzutni rakietowych, ostrzał artyleryjski i artyleria rakietowa**).

Штурмова автоматична зброя. Після більш ніж семи десятиліть з моменту створення модель **AK-47** та її варіанти (**AKM, AK-74 і AK-12**) залишаються найпопулярнішою і широко використовуваною автоматичною гвинтівкою в світі і найбільш використовуваною в російсько-українській війні. З 1947 року було вироблено приблизно 100 мільйонів гвинтівок сімейства Калашникова, три чверті з яких - AK-47.

Assault rifles. After more than seven decades since its creation, the **AK-47** model and its variants (the **AKM, AK-74, and AK-12**) remain the most popular and widely used rifle in the world and the most used rifle in the Russian-Ukrainian war. Since 1947 were produced approximately 100 million rifles belong to the Kalashnikov family, three-quarters of which are AK-47s.

Karabiny szturmowe. Po ponad siedmiu dekadach od powstania model **AK-47** jego warianty (**AKM, AK-74 i AK-12**) pozostają najpopularniejszym i najczęściej używanym karabinem na świecie oraz najczęściej używanym karabinem w wojnie rosyjsko-ukraińskiej. Od 1947 roku wyprodukowano około 100 milionów karabinów należących do rodziny Kałasznikowa, z czego trzy czwarte to AK-47.

Większość tego uzbrojenia pochodzi z czasów Zimnej Wojny. Świadkowie imitują odgłos opisanej broni, aby w kolejnym zdaniu zwrócić się bezpośrednio do widzów: „Powtarzajcie za mną”.

Po tych słowach na ekranie pojawia się dźwiękonaśladowczy tekst, który publiczność może powtórzyć niczym w upiornym karaoké.

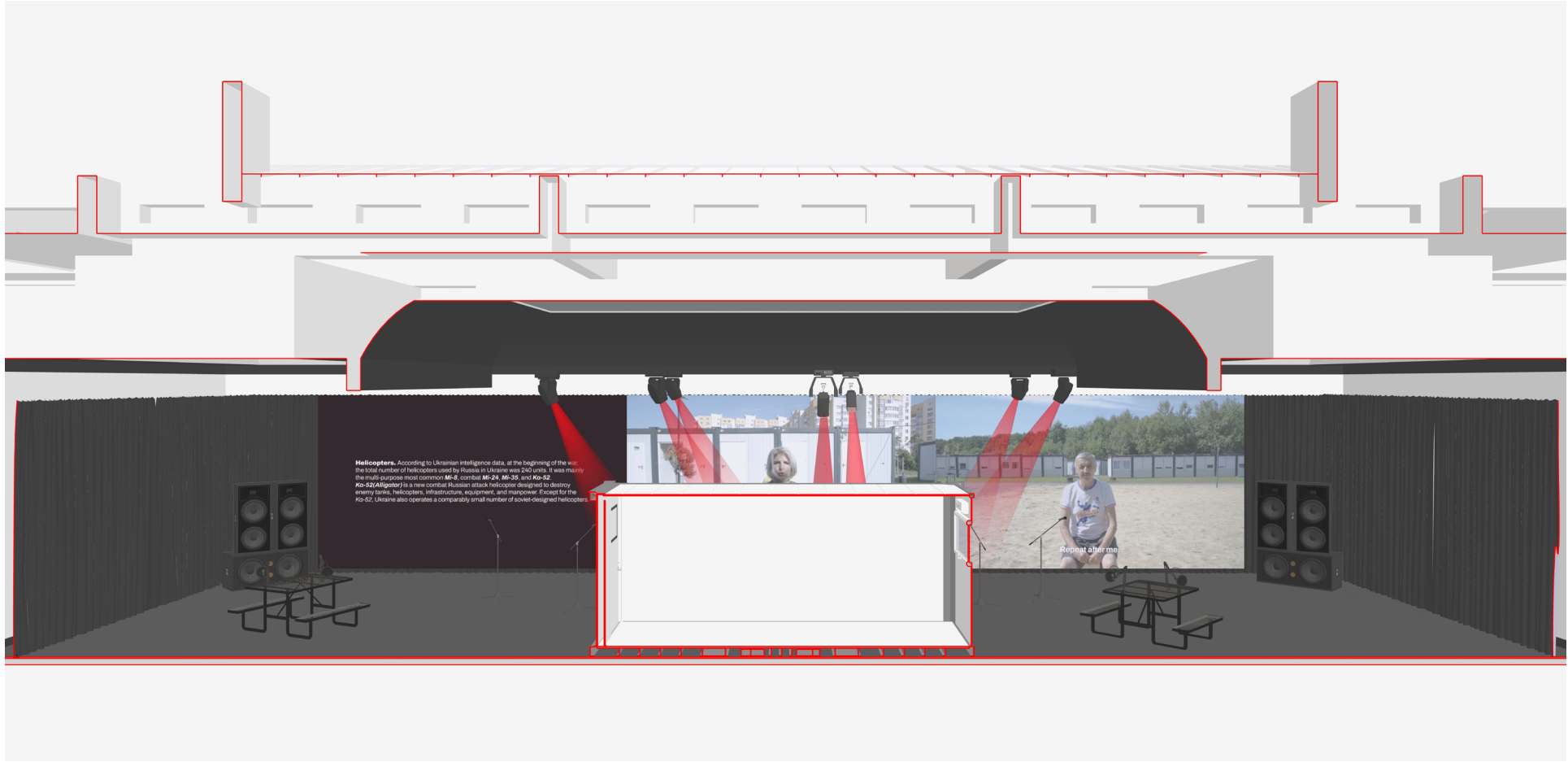
Wojna jest głośna, wojna to dźwięki czasem przeplatające się z ciszą. W książce pod tytułem „Internat” Serhij Zhadan opisuje dworzec pełen ludzi, którzy nie czekają na pociąg, ale chowają się przed ostrzałem: „...po wybuchu zaczyna się przygłuszone wy-cie, potem znów robi się cicho. A potem znów cisza pęka za oknami i zaczyna się wy-cie.” Dźwięki często są w stanie wryć się w pamięć bardziej niż obrazy. Nie tylko w tej książce jest aż nazbyt dużo podobnych opisów. Wojna kiedyś się kończy, ale jej echa zostają w pamięci jej świadków na zawsze i wracają w najmniej oczekiwanych momen-tach. Bohaterowie filmu próbują opisać doświadczenie, które sprawiło, że dziś bez-błędnie rozpoznają odgłos nadlatującej rakiety i wiedzą, jak brzmią różne rodzaje broni. Ta umiejętność mówi coś nie tylko o rzeczywistości, w której żyją dziś Ukraińcy, poka-zuje też uniwersalne doświadczenie ludzi, żyjących we wszystkich strefach dotkniętych konfliktami zbrojnymi – gdy zagrożone jest życie wyostrzają się zmysły, od bystrego wzroku, czy czujnego słuchu zależy życie.

Prace nad pierwszą odsłoną projektu zostały rozpoczęte i zrealizowane w 2022 roku w obozie dla uchodźców wojennych we Lwowie. Projekt był pokazywany w wielu instytucjach, galeriach i muzeach. Praca przygotowywana dla Pawilonu Polskiego będzie jego rozszerzoną wersją, opiera się na relacjach 10-12 świadków, zarejestrowanych w formie społecznej sondy, inspirowanej dokumentem Krzysztofa Kieślowskiego „Gadające głowy” z 1980 roku. Była to wówczas odpowiedź reżysera na serię artykułów Zygmunta Kałużyńskiego z 1971 roku, w których kwestionował on artystyczną wartość filmów tzw. Polskiej szkoły dokumentu, zarzucając jej twórcom m.in. posługiwanie się banalną konwencją tzw. „gadających głów”. Kieślowski udowodnił, że ta konwencja ma ogromną siłę, pozwala na stworzenie wyjątkowej relacji między widzami, a bohaterami dokumentu. W „Gadających głowach” ludzie mówią do kamery o dojmującej potrzebie wolności, demokracji i szacunku dla człowieka, jaką odczuwają w 1980 roku, gdy film powstawał. Twórcy projektu „Powtarzajcie za mną II” także oddają głos swoim bohaterom, którzy powtarzając gest znany z dokumentu Kieślowskiego opowiadają nam bezpośrednio o opresyjnym czasie wojny.

Do udziału w filmie artyści zaproszą osoby reprezentujące wszystkie pokolenia. Najmłodsza osoba będzie mieć osiemnaście lat. Dzięki temu praca pokazuje wojnę jako doświadczenie zbiorowe, niezależne od wieku, pochodzenia, statusu zawodowego i społecznego, ale jednocześnie, oddając głos świadkom zwraca uwagę na indywidualne przeżywanie katastrofy.

Projekt „Powtarzajcie za mną II” jest próbą pokazania okrucieństwa wojny bez używania drastycznych środków wizualnych. Przemoc to *leitmotiv* tej pracy, w której brak bezpośrednich obrazów przemocy. Aby przybliżyć widzom doświadczenia świadków wojny w Ukrainie artyści wykorzystują formułę karaoke – popularnej muzycznej rozrywki pochodzącej z Japonii. W tym wypadku akompaniamentem nie są jednak znane przeboje, lecz wystrzały, kanonady, wycie i wybuchy, a tekstem opisy śmiertelnej broni. Tak brzmi ścieżka dźwiękowa wojny, którą próbują odtworzyć jej świadkowie. Twórcy pokazują, że sztuka współczesna nie musi być hermetyczna i może być blisko współczesnego doświadczenia. Wciągają widzów w interakcje i poprzez formę przygotowanego dla Pawilonu Polskiego projektu starają się przełamać bierność, w której znajdujemy się jako słuchacze wojennych opowieści.

Prezentacja „**Powtarzajcie za mną II**” ukraińskiego kolektywu Open Group w Pawilonie Polskim będzie odwoływać się do dwóch wizualnych i funkcjonalnych referencji, domu-kontenera oraz baru karaoke. Do Pawilonu będzie się wchodziło przez ustawiony na wejściu pusty, mieszkalny kontener oświetlony białymi jarzeniówkami. Video zostanie zaprezentowana na głównej ścianie naprzeciwko wejścia do Pawilonu w formie trzykanałowej projekcji. W każdym momencie tylko jeden ekran będzie emitowany z dźwiękiem. Przed projekcją, na podłodze, zostanie zaaranżowana pseudo-scena, oświetleniem i 20 mikrofonami na statywach, do których publiczność będzie mogła podchodzić, aby odpowiedzieć na wezwanie bohaterów i bohaterek filmu i powtarzać za nimi naśladowane odgłosy, a tym samym aktywnie współtworzyć prezentowaną pracę i w niej uczestniczyć. Dodatkowo po bokach Pawilonu staną stoły z mikrofonami, przy których można będzie usiąść i w bardziej intymnych warunkach włączyć się w interakcję z filmem.

Helicopters. According to Ukrainian intelligence data, at the beginning of the war, the total number of helicopters used by Russia in Ukraine was 240 units. It was mainly the multi-purpose most common Mi-8, combat Mi-24, Mi-35, and Ka-52. **Ka-52 (Alligator)** is a new combat Russian attack helicopter designed to destroy enemy tanks, helicopters, infrastructure, equipment, and manpower. Except for the Ka-52, Ukraine also operates a comparably small number of soviet-designed helicopters.

Prezentacja „**Powtarzajcie za mną II**” ukraińskiego kolektywu Open Group w Pawilonie Polskim będzie odwoływać się do dwóch wizualnych i funkcjonalnych referencji, domu-kontenera oraz baru karaoke. Do Pawilonu będzie się wchodziło przez mieszkalny kontener, będący tym samym modelem, z którego buduje się miasteczka uchodźcze w zachodniej Ukrainie. Dokładnie w takiej lokalizacji, w której Open Group będzie realizować film. Wnętrze kontenera jest puste, ma białe ściany i jest wypełnione światłem z jarzeniówek. Przez drzwi kontenera wchodzi się do wnętrza Pawilonu, w którym panuje półmrok, ściany zakryte są ciemną kotarą na szerokość ścian, a całe wnętrze wypełnione jest czerwonym światłem z reflektorów podwieszonych pod sufitem. Wnętrze nawiązuje do barów karaoke. Podłoga wyścielona jest naturalną wykładziną do obiektów użyteczności publicznej, która pochłania dźwięki uderzeniowe o wartości 17dB, co razem z wykorzystaniem kotar ma duże znaczenie dla akustyki pomieszczenia. Główną ścianę naprzeciwko wejścia zajmuje trzykanałowa projekcja. W każdym momencie tylko jeden z ekranów będzie emitowany z dźwiękiem. Przed projekcją znajduje się 20 mikrofonów na statywach, na które pada czerwone światło, do których będzie podchodzić publiczność, aby móc tak, jak w barze karaoke, naśladować dźwięki wyświetlone na projekcji. Po bokach ustawione są dwa stoły z ławami, na których są ustawione mniejsze mikrofony dla publiczności, która będzie się chciała włączyć w interakcję z filmem w bardziej intymnych warunkach.

DŹWIĘK

Dźwięk jest bardzo ważną częścią tej pracy. Twórcom zależy, aby odbiorcy mogli poczuć, w jaki sposób słuchanie i powtarzanie odgłosów wojny wpływa na ciało i zmysły i przez to, choć w niewielkim stopniu utożsamić się ze świadkami i zrozumieć ich doświadczenie. W projekcie dźwięk będzie wydobywał się trzytorowo, będą to: głosy osób biorących udział w filmie, dźwięki powtarzane przez publiczność do mikrofonu oraz dodatkowa, specjalnie opracowana na potrzeby projektu warstwa audio. Skomponowana ścieżka audio emitowana będzie w przestrzeni pawilonu za pomocą niskotonowych głośników operujących na granicy słyszalności i cielesnego doświadczenia dźwięku. W trakcie odtwarzania efektów dźwiękowych w różnych obszarach przestrzeni pojawiać się będą naprzemiennie strefy wysokiego i niskiego ciśnienia akustycznego. Poza doświadczeniem niskich częstotliwości w ciele, zmieniając pozycję w przestrzeni, odbiorcy doświadczać będą też zmiany skali i brzmienia planowanych efektów dźwiękowych. Celem takiego zabiegu jest chwilowe przeniesienie ciężaru interakcyjności projektu z porządku symbolicznego do biologicznego – poza słuchaniem o wojnie odbiorcy projektu będą mogli poczuć ją w ciele. W ten sposób artyści dążą do wzbudzenia głębokiej empatii, opartej na współodczuwaniu fizjologicznego stresu w kontrolowanych i bezpiecznych warunkach galerii sztuki.

„**Foreigners Everywhere**” – tak brzmi tytuł 60. Międzynarodowej Wystawy Sztuki La Biennale di Venezia kuratorowanej przez Adriano Pedrosa, której tematem jest obcość. Biennale Arte 2024 ma być świętem tego co odległe, outsiderskie, queerowe oraz rdzenne. W Polsce stwierdzenie: „wszędzie Ci obcy” słychać na ulicach miast. Od czasu wybuchu wojny w Ukrainie wiosną 2022 roku polską granicę przekroczyło ponad 12 milionów ludzi, w tym momencie w Polsce na stałe przebywa milion Ukraińców, którzy szukają tu schronienia przed rosyjskimi bombami (razem w Polsce przebywa obecnie 3,2 miliona obywateli Ukrainy). Tłem dla prac przygotowywanych na Biennale jest kryzys związany z szeroko rozumianym przemieszaniem się i wędrowką ludzi, w poszukiwaniu lepszego miejsca do życia, albo po prostu miejsca, w którym życie nie jest zagrożone. W Polsce i w Ukrainie kryzys uchodźczy to codzienność, dlatego w sposób naturalny stał się on inspiracją dla projektu „**Powtarzajcie za mną II**”, który dla Pawilonu Polskiego na Biennale w Wenecji przygotowali ukraińscy artyści z kolektywu Open Group. Każdy z jego członków mieszka dzisiaj w innym kraju. Yuriy Biley i Anton Varga pozostają wciąż w ruchu, pomiędzy krajami, kontynentami. Pavlo Kovach pozostaje w Ukrainie i obecnie jest żołnierzem. Ich sztuka podkreśla fakt, że współczesne kultury rozwijają się i wzbogacają dzięki dialogowi z obcymi, dzięki artystom imigrantom, dzięki obcokrajowcom. W swej pracy zajmują się poruszonym na Biennale tematem wykorzenienia i możliwości przezwyciężania obcości i samotności. W projekcie „**Powtarzajcie za mną II**” porozumienie staje się możliwe, dzięki oddaniu głosom Ukraińcom i Ukrainkom, opowiadającym o wojnie za pomocą dźwięków. Praca przygotowana przez Open Group jest bardzo mocno zanurzona w historii dziejącej się tu i teraz, bazuje na opowieściach i obserwacjach ludzi na co dzień żyjących pod ostrzałem.

Gdy uczymy się obcego języka, często powtarzamy na głos nowe dźwięki i słowa –

„**Powtarzajcie za mną**” mówią do nas uchodźcy, a my, powtarzając za nimi uczymy się języka ich doświadczenia.

**REPEAT
AFTER ME**

REPEAT AFTER ME / POWTARZAJCIE ZA MNĄ

REPEAT AFTER ME

POWTARZAJCIE ZA MNĄ

DZIĘKUJEMY